

Kommunfullmäktige 2025-09-22

Interpellation från Therese Johansson till Kultur-, demokrati- och fritidsnämndens ordförande, Agneta Dahlgren, avseende arbetsmiljön och öppethållandet på biblioteken i Järfälla.

I Järfälla har vi sedan 2023, då det gamla biblioteket i Barkarby stängdes, fyra bibliotek. I Kultur-, demokrati- och fritidsnämndens svar på de av styret beslutade budgetförutsättningarna framgår att man 2026 kan behöva se över möjligheten att stänga ett av de kvarvarande biblioteken. Det skulle naturligtvis avsevärt försämra tillgängligheten till ett folkbibliotek för invånarna i den kommunal del som drabbas. Redan idag har öppethållandet minskats i omgångar och bemannat öppethållande ersatts med så kallat "meröppet", som innebär att biblioteksanvändare som ansökt om det kan besöka ett obemannat bibliotek på förmiddags- och kvällstid.

Den senaste innovationen är "Lättöppet", som införts på Jakobsbergs bibliotek sedan den 1 september. Mellan klockan 09 och 12 måndagar, onsdagar, torsdagar och fredagar ska besökare kunna komma in i biblioteket. Personal finns på plats i lokalerna men utför då andra arbetsuppgifter än att bemanna infodisken. Den som behöver hjälp av en bibliotekarie uppmanas att komma efter klockan 12. Hur besökare som behöver hjälp mellan 09.00-12.00 ska bemötas är en öppen fråga. En uppenbar risk är att personalen, trots att de egentligen ska ägna sig åt andra arbetsuppgifter kommer att bli de som får förklara varför närvarande personal ej kan svara på frågor eller ge annan service mellan 09.00-12.00.

För medborgarna presenteras Lättöppet såhär på kommunens hemsida:

"Vi vill både öppna tidigare och ge mer stöd till dem som behöver oss mest. Med Lättöppet kan vi göra båda sakerna:

- Ge tillgång till biblioteket tidigare på dagen för dig som klarar dig själv
- Skapa fler aktiviteter och ge mer stöd till barn, unga och seniorer
- Jobba mer uppsökande och möta olika behov hos våra besökare
- På så sätt blir biblioteket mer tillgängligt för fler, men på olika sätt."

För medarbetarna har åtgärden dock presenterats som en arbetsmiljöåtgärd. Besparingarna på biblioteksverksamheten har inneburit att timvikarier inte längre kan tas in, vilket lett till att personal med kort varsel fått lägga allt annat arbete åt sidan för att

bemannad infodisken när vakanser uppstår vid vab eller sjukdom. Detta har skapat stress, ryckighet och svårigheter att planera arbetet. Här förmedlas alltså två väldigt olika bilder: antingen handlar Lättöppet om en utökad service till medborgarna eller om en panikåtgärd för att försöka upprätthålla en dräglig arbetsmiljö trots stora besparingar på verksamheten. För oss som värnar biblioteken uppstår en del frågor.

- 1) Vad är motivet bakom införandet av Lättöppet på Jakobsbergs bibliotek?
- 2) Tror du att Lättöppet kommer att avhjälpa de arbetsmiljöbrister som uppstått i verksamheten till följd av nedskärningarna?
- 3) Ser du någon risk för att Lättöppet ska skapa nya risker i arbetsmiljön för personalen?
- 4) Ser du några risker för försämrad service för medborgarna i och med Lättöppet?
- 5) Kommer du som nämndordförande att ta strid för biblioteken, eller ska Järfällabor förbereda sig på ytterligare minskad tillgång till bemannade bibliotek framöver?